

Forsvarlig arbeidstid? Funn fra tilsyn

30.5.2023

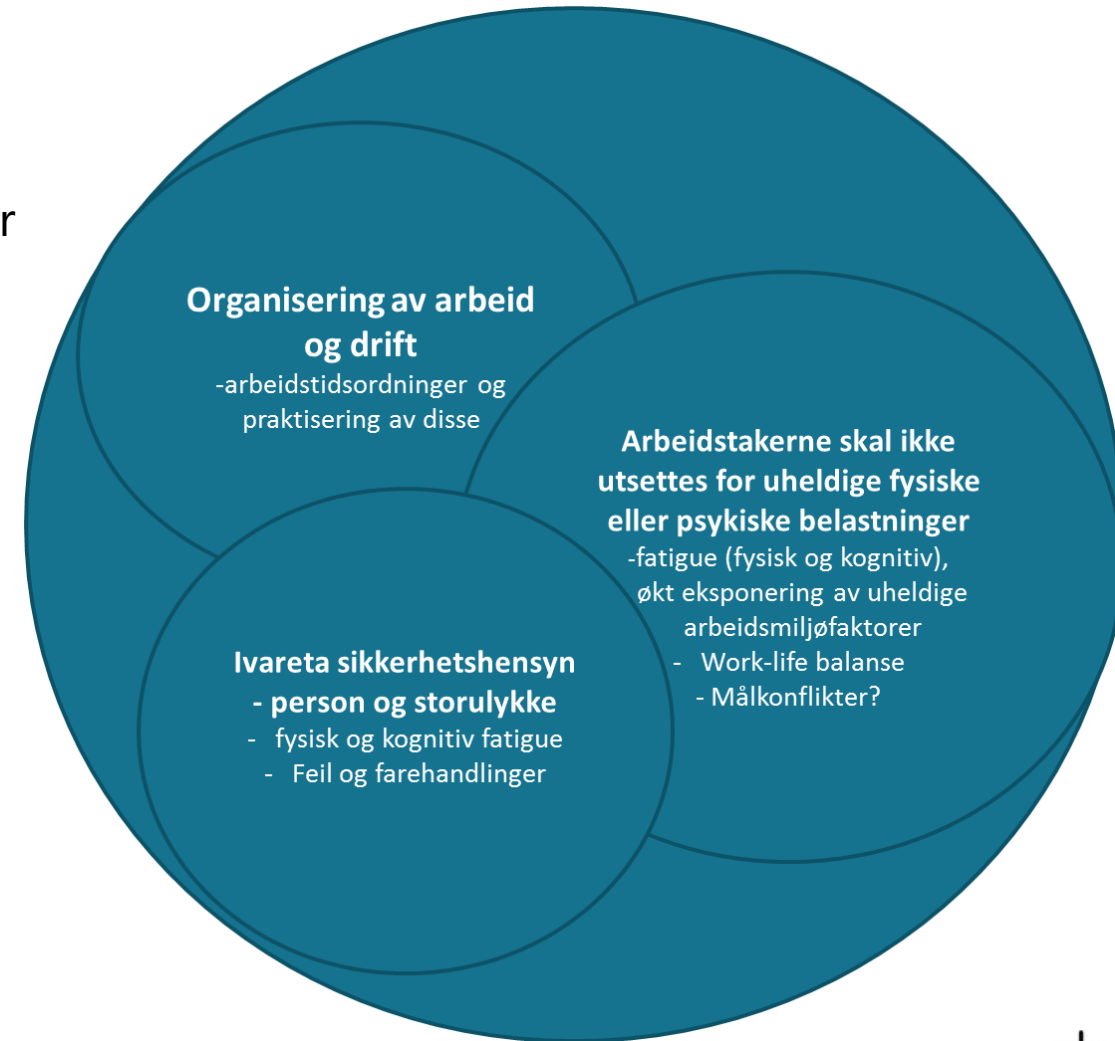
Elisabeth Lootz,
Petroleumstilsynet

Kunnskapsgrunnlag for oppfølging av arbeidstid

Arbeidstid kan både utgjøre en helserisiko og sikkerhetsrisiko

- Forskningsmessig belegg på at lange arbeidsdager kan gi økt risiko for feilhandlinger, skader og ulykker.
- Det er godt dokumentert at lange arbeidsøkter, skift- og nattarbeid øker risikoen for fysiske og psykiske helseplager

Hvem har vi ført og fører vi tilsyn med?

- Operatører og entreprenører
- Bransjer:
 - Driftspersonell
 - ISO- entreprenører
 - V&M - entreprenører
 - Boreentreprenører
 - Bore/brønnserviceselskaper

Har observasjoner om arbeidstid fra ulike typer arbeidsmiljø- og storulykkestilsyn

Tilsyn med selskapenes

- Barrierestyling
- Vedlikeholdsstyling
- Andre storulykkestilsyn
- Arbeidsmiljøstyling der psykososialt arbeidsmiljø inngår
- Styling av arbeidstid

Andre sentrale kilder

Granskinger etter hendelser

Bekymringsmeldinger fulgt opp i tilsyn - sammenfallende informasjon

Sammenstilling av tilgjengelige datakilder og studier, eksempelvis:

- Risikonivå Norsk petroleumsvirksomhet (RNNP) <https://www.rnnp.no/sporreskjema/>
- Vatn, DMK., Aalberg, AL., Øren, A. & Bjørge NM. Kartlegging av arbeidstid i petroleumsnæringen. (Sintef 2023) <https://www.ptil.no/contentassets/70c782da77da46ecbffd939b80b1e7f1/rapport-sintef-arbeidstid-endelig-part-1---signed.pdf>
- «Endrede rammebetingelser og konsekvenser for arbeidsmiljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten» (Safetec 2023) RNNP-data <https://www.ptil.no/contentassets/c6ca61974d454d4bb2af7d3128b0c1b0/safetec-endrede-rammebetingelser-og-konsekvenser-for-arbeidsmiljo-og-sikkerhet-i-petroleumsvirksomheten.pdf>
- Kunnskapsoppsummeringer fra Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI), deriblant rapporten «Vurdering av utvidede oppholdsperioder offshore og konsekvenser for ansattes helse/ulykkesrisiko» fra 2021. <https://www.ptil.no/contentassets/73be2ed14eb14997ac71d145e28d523a/2021-stami-helse--og-sikkerhetsrisiko.-vurdering-av-forlengede-oppholdsperioder-offshore-og-konsekvenser-for-ansattes-helseulyk.pdf>

Hva finner vi i våre tilsyn?

Tilsynsfunn I

- Manglende registrering og oversikt over reell arbeidstid
- Utstrakt bruk av arbeid ut over 13 timer flere dager på rad
- Omfattende og økende bruk av arbeid ut over 14 dager
- Brudd på arbeidstidsbestemmelsene 16 + og 2177 +
- Arbeidsfrie perioder – 8 timers hviletid anses som tilstrekkelig
- Ikke vurdert om arbeid ut over 12 timer eller ut over 14 dager er innen for kriteriene «særlig og tidsavgrenset»
- Ikke tilrettelagt for kompensierende hvile påfølgende dag eller annet passende vern mens en er offshore

Tilsynsfunn II

- Arbeidstid blir i liten grad sett på som en kumulativ risikofaktor, manglende risiko-/forsvarlighetsvurderinger, jf rf 39 og AML 10-2 (1)
- Mangelfull involvering av fagkompetanse med kunnskap om helse-sikkerhetsrisikoen praksisen representerer
- Mangelfull kjennskap til regelverkskrav om arbeidstid og tilrettelegging
- Mangler ved styring av arbeidstid

Tilsynsfunn - eksempler III

Manglende samsvar mellom planlagte oppgaver og ressurser

Det er identifisert flere avvik i tilsyn med hensyn til dette

Elementer i begrunnelsene til avvik:

- Høy arbeidsbelastning (både identifisert i selskapets egne kartlegginger og i intervju i tilsyn)
- Timelister viser høy overtidsbruk (f.eks, 16 timer flere dager på rad, vekking på motsatt skift)
- Og hyppig bruk av utvidet oppholdsperiode
- Ikke tilstrekkelig tid til vernearbeid
- Ikke tilstrekkelig tid til å lære opp nye/innleide kombinert med økning i personell uten erfaring på innretningen (økt innleie, aktivitetsstyrt bemanning).
- Vedlikehold skyves på med begrunnelse i kapasitetsutfordringer
- Identifiserte utfordringer er ikke risikovurdert eller fulgt opp med risikoreduserende tiltak

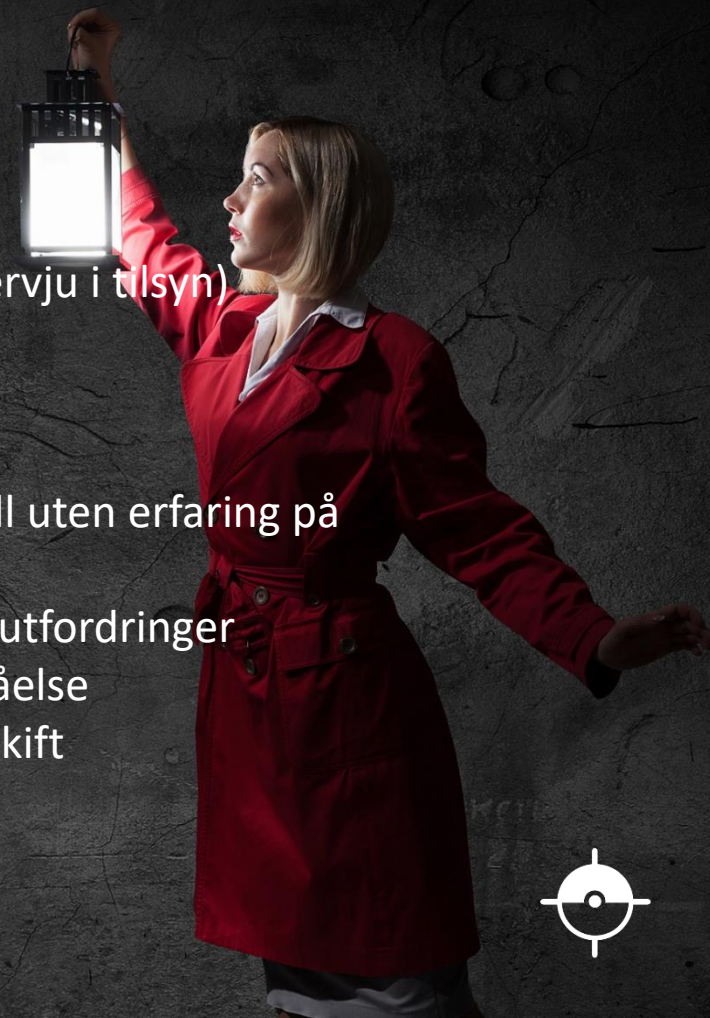
Tilsynsfunn – eksempler IV

Høy arbeidsbelastning – mangelfull styring av psykososialt arbeidsmiljø

Det er identifisert flere avvik i tilsyn knyttet til dette:

Elementer i begrunnelsene til avvik:

- Høy arbeidsbelastning (både identifisert i selskapets egne kartlegginger og i intervju i tilsyn)
- Økt risiko for støy-, kjemikalie- eller mekanisk eksponering på grunn av arbeid ut over 12 timer er ikke vurdert
- Ikke tilstrekkelig tid til vernearbeid
- Ikke tilstrekkelig tid til å lære opp nye/innleide kombinert med økning i personell uten erfaring på innretningen (økt innleie, aktivitetsstyrt bemanning).
- Kompetansegap, mangelfulle treninger og øvelser med begrunnelse i kapasitetsutfordringer
- Vedlikehold skyves på med begrunnelse i kapasitetsutfordringer – lav planoppnåelse
- Høy overtidbruk, eksempelvis 16 timer flere dager på rad, vekking på motsatt skift
- Hyppig bruk av utvidet oppholdsperiode

Tilsynsfunn - eksempler V

Høy arbeidsbelastning – mangelfull styring av psykososialt arbeidsmiljø

Avvik:

Mangelfull styring av psykososial risiko (flere tilsyn):

- Mangelfulle kartlegginger og risikovurderinger
 - mangelfullt beslutningsgrunnlag for å utarbeide målrettede risikoreducerende tiltak
 - Ofte kartlagt at en gruppe har høy arbeidsbelastning, men ikke hva dette skyldes
- Mangelfulle eller manglende tiltak for å redusere arbeidsbelastning

Hvordan kan det se ut for driftspersonell?

32% av driftspersonellet hadde arbeidet tilsvarende 3 til 5,2 ekstra uker offshore i løpet av 2022.

- en elektriker arbeidet **16 timer 9 av 12** dager i 2023. Basert på skriftlig redegjørelse for hvilket arbeid vedkommende utførte ble det gjennomført sikkerhetskritisk arbeid to av disse dagene. De 7 andre dagene ble ordinære driftsoppgaver utført som arbeid ut over 12 timer.
- en elektriker arbeidet
 - **16 timer 6 dager på rad** i månedsskiftet juli /august 2022, arbeidet totalt 21 dager offshore denne perioden
 - **16 timer 6 dager på rad** i september 2022
 - **16, 16, 16, 12, 16, 16, 16, 12, 16, 15** timers arbeidsdag i løpet av 11 dager i november 2022
- en automatiker arbeidet
 - **16 timer 7 dager på rad** i januar 2022
 - **13, 16, 16, 16, 15, 14, 14, 15, 12, 12.5, 16, 15, 15.5** timers arbeidsdager i løpet av **13 dager** i juni/juli 2022
 - **13.5, 15, 16, 16, 14.5, 16, 16, 16, 13, 16, 14.5, 14, 14, 16** timers arbeidsdager i løpet av **13 dager** i september 2022

Hvordan kan det se ut innen boring?

Noen eksempler fra 2021:

- En MLWD Specialist arbeidet **15, 16, 13, 15, 16 og 16 timer seks dager** på rad
- En MLWD Specialist arbeidet **16 timer fem dager på rad.**
- En sementer arbeidet **16, 14, 16 og 15 timer 4 dager på rad. I løpet av den tiden var det to svingskift**, noe som innebar at det ikke var 8 timers sammenhengende hvile for vedkommende.
- En service supervisor **arbeidet 21 dager** og i løpet av disse arbeidet vedkommende **mellom 14 og 15 timer 20 dager på rad**
- En service supervisor arbeidet **14 til 16 timer 17 dager på rad i en 19 dagers arbeidsperiode.** I neste oppholdsperiode arbeidet vedkommende fra **14 til 16 timer 13 dager på rad.**

Forsvarlig arbeidstid?

- I de tilfeller vi har funnet avvik - hva tenker dere?
- I dag har dere, og vil videre bli presentert for en del av kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for vår oppfølging
 - Hva regelverket krever
 - Hva forskningen sier

Takk for oppmerksomheten

